



## Farligare vara kvinna än soldat

– Freden inom oss är en förutsättning för fred utanför, manade författaren Margareta Melin under Våreld i Jönköping, Växjö stift, den 29 - 31 maj i år.

– Vi kan vara världens ljus, och skapa fred där vi står, fortsatte Margareta.

Sofia, vishetens gudinna, på ikonen på Våreldsprogrammet, var ingången till konferensen med temat Kvinnor – fred – jord, välkomnade Karin Ågren.

I dag är det farligare i krig att vara kvinna än att vara soldat, hävdade Marika Griehsel, journalist från bland annat SVT.

Hon citerade Katja Orback, med erfarenheter av sovjetiska soldaters övergrepp efter den tyska kapitulationen i Tyskland efter andra världskriget.

– Det är farligt att vi våldtäktsoffer är så duktiga – kanske vore det bättre att



vi bröt ihop allesammans!

Berättelsen finns i Jens Orbacks bok Medan segern firades, från 2007.

*Margareta Melin (t v) och Marika Griehsel var Vårelds gäster.*

Våreld – collage

sid 3

## KviSks viktiga uppgifter

Hur kan Kvinnor i Svenska kyrkan verka? Vad är vår uppgift?

Vik den 17 oktober för Framtidskonferensen i Stockholm! Alla medlemmar är välkomna!

Enkäten som skickats ut under våren analyseras just nu. Du har kanske haft tillfälle att delta i din KviSk-förenings rådslag. Kom och inspirera och inspireras. sid 4

## Hilda Lind avtackad efter sex år Gunilla Åkesson spinner vidare



Hilda Lind avgick efter sex år som ordförande i KviSk, och Gunilla Åkesson valdes till ny ordförande på ett år.

Hilda var även ordförande 1992 – 1995 då föreningen ombildades.

Hilda överlämnade ordförandeklubbans i form av en slända, samt avtackades med en tavla och en skulptur.

Inger Boman är ny i styrelsen. Inger presenteras på sid 4



## Kvinnoglöd till alla!

Kvinnoglöd i pappersupplaga kommer självklart som vanligt med posten till alla medlemmar som inte använder e-post.

Uppmaningen om årsavgift i nr 1 i år blev tyvärr missförstådd av en del, genom en tvetydig formulering. Redaktören beklagar den oro som många medlemmar drabbats av.

Du som vill fortsätta stödja/delta i KviSks verksamhet, sätt därför in medlemsavgiften 100 kr på bankgiro 422-3699.

Glöm inte ange ditt namn och adress. Är Du ny medlem, ange även e-postadress och födelseår. Stort tack!

## Var är ni, 60 kvinnor?

En tjuvtitt i KviSks enkät visar att ett 60-tal kvinnor svarat att de gärna vill skriva i Kvinnoglöd. Så oerhört roligt, tycker vi i redaktionsrådet! Hör av dig om du vill vara med och utveckla Kvinnoglöd till en verklig medlemstidning!

Har du något särskilt du vill skriva om? En bok som berör dig, en fråga engagerar dig och som angår KviSkare, eller något spännande KviSk-arrangemang som du varit med om?!

Namn till medlemmarna i redaktionsrådet, mejladress och postadress finns i redaktionsrutan på sid 2.

# Hilda ser framåt och tackar för sig

Kvinnor i Svenska kyrkan har just haft årsmöte i anslutning till den årliga medlemskonferensen Våreld. Ett årsmöte innebär i koncentrat och korthet både tillbakablick och framåtblick.

Det gångna årets verksamhet och ekonomi redovisas. Hur blev det? Och varför blev det kanske inte riktigt som

ter, särskilt om detta paras med gjorda erfarenheter och ny kunskap.

Då och då är det dock nödvändigt att låta perspektiven bli riktigt långa. Det är i detta vår förening nu befinner sig.

För 20 år sedan skedde en radikal förändring när Kvinnor i Svenska kyrkan blev en förening för enskilda medlem-

den 17 oktober i höst då samtalet gäller föreningens framtid, kanske för det kommande decenniet.

## Glädje och kreativitet

Ett årsmöte är också tillfället då en förening väljer styrelse och funktionärer av olika slag. I år var det dags för mig att tacka för sex intressanta och spännande år som styrelsens ordförande. Det är ett privilegium att få verka tillsammans med glada och konstruktiva kvinnor i ett styrelsearbete. Visst kan det periodvis vara förenat med mycket jobb.

Men det som tar över i minnet av dessa sex år är just glädje och kreativitet som också inneburit varm vänskap i styrelsen och i Kvinnor i Svenska kyrkan.

Tack för dessa år!



Hilda Lind  
Ordförande i KviSk



## Krönika

det var tänkt och planerat? Glädjeämnen, misstag – blicken på viktiga frågor att analysera, för att kanske korrigera eller specificera inför kommande verksamhetsplanering.

## Visioner och mål som styr

Då vänds också perspektivet framåt. Vad vill vi och vad är möjligt? Sällan är det tvåra kast i en förenings verksamhet. Det är uttalade visioner och formulerade mål som styr. Det ger stabilitet och samtidigt goda utvecklingsmöjligheter

mar med tyngdpunkten i sin verksamhet ute i de olika stiftet. Nu är det dags att se över både organisationsmodell och innehåll. Vad utmanar föreningen idag? Hur möter vi behov och visioner för idag och kommande år?

I stiftsgrupperna pågår intensiva samtal, enskilda medlemmar har tillfrågats via en enkät, och intervjuer genomförs med företrädare för en rad andra organisationer. Detta ger ett gott underlag för den framtidskonferens som äger rum

# Hon använde sin kraft och passion

Under åren 1937 – 1943 bodde och verkade Margareta Klingspor i Hede i Härjedalen med sin man och dotter. Med sin initiativförmåga gjorde hon bestående avtryck i samhället trots misstänksamhet och motstånd.

Karin Härjegård, kyrkoherde i Åre, har skrivit en berörande roman med Margareta Klingspor som förebild för huvudpersonen.

och framgångar i yrkeslivet, medan de flesta styrs av de osynliga och starka könsnormerna. Gapen är stora mellan sociala klasser, mellan könen, liksom mellan landsbygd och stad. Scenen är Stockholm respektive Hede i Härjedalen.



Margareta Klingspor

Vi får följa med Margareta Klingspor på hennes resa i det egna livet och resan från Stockholmlivet och till det nya och okända i Hede. Hon ger upp sin egen karriär och blir medflyttare till maken som bestämt sig för fjällvärlden. Hon blir doktorinnan, och kallas i byn för Gula faran på grund av sin gula kappa. Hon använder sin kraft, sitt intellekt, sin kreativitet och passion till att bryta sociala gränser, öka livskvalitén och förbättra samhället i Hede.

Skolmat, regelbundna läkarundersökningar av skolbarnen, vattenledningar och gemensam bytvättstuga, är kon-

kreta exempel på förbättringar som hon drev fram. Röda Korset blev en legal plattform för att verka, och genom informella nätverk kunde mycket bli möjligt. Doktorinnan blev en samhällsförändrare i Hede.

Långsamt förändras normer och möjligheter till ett bättre liv. Det är män-

## Läst

niskors vardag och deras problem som är själva utgångspunkten för förbättringarna.

Krigets utbrott och närheten till Norge ger en särskild dimension till denna berörande historieroman. Den ger något utöver det vi tidigare läst och lärt om livet i Sverige, kvinnorollen och samhällslivet.

Läs den! Marianne Staaf-Gälldin  
Härnösands stiftsgrupp

Karin Härjegård:  
*Den där elden inom*  
FB förlag, 2013



Tiden är Sverige 1938 – 1940. Andra världskriget står för dörren och bryter ut i september 1939. Kvinnors utbildning och yrkesroll är

underordnade äktenskap och föräldraskap. Utmaningar och nya tider tassar på i kulisserna.

Några kvinnor går före med karriär

Kvinnoglöd nr 2/2015 Årgång 5. Kvinnoglöd är ett nyhetsbrev från Kvinnor i Svenska kyrkan KviSk och publiceras 4 ggr/år på hemsidan [www.kvinnorisvenskakyrkan.se](http://www.kvinnorisvenskakyrkan.se). Nyhetsbrevet trycks även på miljövänligt papper hos Silanders Grafiska AB i Göteborg.

Manusstopp för nästa nummer: Den 28 augusti 2015

Ansvarig utgivare: Hilda Lind Redaktör: Elisabeth Enger Redaktionsråd: Gunilla Bäckström, Luleå stiftsgrupp, Marianne Staaf-Gälldin, Härnösands stiftsgrupp, Bulle Davidsson, Linköpings stiftsgrupp, Ragnhild Greek, Stockholms stiftsgrupp

Redaktionsadress: Elisabeth Enger, Låbyn Hagen 501, 662 91 Åmål. Bidrag kan även mejlas till [eenger.hagen@gmail.com](mailto:eenger.hagen@gmail.com)



Samtal under Vårelld:

# Freden inom oss – och ute i världen



*Kvinnorna på Vårelld berördes av Margareta Melin och hennes ord*

## Böner för att växa och utvecklas

– Freden inom oss är en förutsättning för fred utanför, sade Margareta Melin i sin betraktelse under Vårelld på Södra Vätterbygdens folkhögskola.

Hon citerade Stig Dagerman: *Jorden kan du inte göra om, stilla din häftiga själ. Endast en sak kan du göra, en annan människa väl.*

Margareta talade om bönen – det finns böner som är uppmaningar till Gud. Andra böner syftar till att påverka oss själva, så att vi kan växa och utvecklas.

Margareta Melin har i år gett ut boken *Förlåta och bevara sitt hjärta*. Hon citerade även boken *Samtal med änglar*, som Margareta har översatt. Samtalen nedtecknades av Gitta Mallasz i Ungern under andra världskriget.



*Gunilla Åkeson, Hilda Lind och Ingrid Ödqvist diskutera de Wallströms uppdrag.*

*Det uppstod många samtal och diskussioner, spontana och schema-lagda, under Vårelld.*

*Alla foton: Elisabeth Enger*



Marika Griehsel har i två år följt livet hos några av dem som bor i det stora flyktinglägret Kakuma i Kenya nära gränsen mot Sudan.

– Klementine från östra Kongo arbetar dagligen för fred, då hon försöker ge sina barn och föräldralösa syskonbarn en framtid.

Det är starka krafter som håller kriget

## Maria i sin blå kapp

*En blå Maria som Kerstin Bothén talade om under andakten i kapellet.*



*Ann Roach, sång, och Valentina Viktorovitch, piano, framförde en sångcykel av Adelbert von Chamisso, tonsatt av Robert Schumann.*

i gång i Kongo. Marika Griehsel håller fram sin mobiltelefon i ena handen och en diskad syltburk med några små svarta mineralklumpar i den andra.

– Jag är kluven till mobiltelefonen. Med hjälp av den kan jag hålla kontakt med de fem personer i lägret som jag följer, säger hon.

– Men mineralerna i burken här, som ingår i en mobiltelefon och bryts under slavliknande förhållanden i Kongo, är det som håller kriget igång!

Pengarna hamnar förstas i andra fickor än arbetarnas. Lagstiftarna klarar inte av att skapa en hållbar utveckling gentemot den lobbyverksamhet som pågår i Bryssel.

*Elisabeth Enger*

## Stöd Margot och Isabella

– Det finns krafter som vill förlöjliga en feministisk utrikespolitik, låt inte dem ta överhanden. Vi behöver ge vår utrikesminister Margot Wallström stöd, vi behöver ge biståndsminister Isabella Lövin stöd. De kämpar mot starka ekonomiska krafter exempelvis inom den svenska vapenindustrin med världens största vapenexport per capita.

Det förklarade Marika Griehsel vid Vårelld i Jönköping den 30 maj i år.

Vad är en feministisk utrikespolitik? Bland annat är den långsiktig. Margot Wallström som varit FNs sändebud mot sexuellt våld i konflikter, anser att kvinnor måste kvoterats in i säkerhetsarbetet, och att FN måste ändra strategi. Exempelvis ingrep de inte när 300 kvinnor och barn våldtogs av soldater i en by i Kongo – bara tre mil från FNs läger.

Resolution 1960 från år 2010 skärper insatserna för att motverka sexuellt våld i konflikter. Förövare ska namnges och straffas. Resolutionen har ännu inte tillämpats mer än lokalt i samband med övergreppen mot de 300.

**Operation 1325 syftar till att ge kvinnor en plats i alla fredsprocesser.**

Läs mer på hemsidan [http://operation1325.se/relaterade\\_resolutioner](http://operation1325.se/relaterade_resolutioner)

# Borlängekvinnor gav stipendium till romsk kvinna

Sandra Kovac mottog vid en högtid i Kvarnsvedens kyrka i april ett studie-stipendium, 3 000 kronor, från lokala KviSk-gruppen i Borlänge.

- Jag fick idén en sensommardag i fjol när jag tänkte på den romske tiggaren vid affären, säger Ingegerd Hellberg från stiftsgruppen. Vid ett möte tog vi upp en frivillig kollekt och fick in 650



Ingegerd Hellberg med stipendiaten Sandra Kovac. Foto: Veronica Rigtorp, Annonssbladet Dalarna

## Inger Boman ny i styrelsen



Inger Boman invaldes vid årsmötet i KviSks styrelse. Inger Boman har nyligen gått i pension efter att ha varit



präst i Umeå och Arvidsjaur inom Luleå stift sedan 1990.

De senaste åren har Inger fördjupat sin kunskap om den ignatianiska spiritualiteten genom retreat och andlig vägledning.

Är med i teamet för ABC-retreater och andlig vägledning inom Luleå stift. Inger är också vägledare inom den ekumeniska föreningen Kompass.

- Det finns så många stora frågor att vara engagerad i i dag, säger Inger Boman.

- När människovärdet och inte minst kvinnors värde ifrågasätts i så hög grad. Mäns våld mot kvinnor är en realitet även i Västerbotten.

KviSk kan vara en plattform för att göra skillnad, både lokalt, nationellt och internationellt.

kronor i burken som vi satte fram.

- Men så började vi tänka till, och beslöt oss för att lägga 150 kronor i tiggarens burk, och lade till från gruppens kassa 500 kronor, vilket skulle bli ett stipendium till en ung romsk kvinna.

Romer har bott i Sverige i 500 år. Först i början av 1960-talet fick romska barn gå i skolan! Fortfarande i dag, efter över 50 år, går bara omkring hälften ut grundskolan, och en av tio romska ungdomar tar studenten.

Kvinnorna ville satsa på att hjälpa en i Sverige etablerad ung romsk kvinna med sin utbildning och utveckling. Stipendiet utökades vid Borlängegruppens årsmöte i början av februari i år, då ett par medlemmar skänkte tusen kronor var. Men hur skulle man hitta en lämplig stipendiat?

De tog kontakt med SVT Forum som vidarebefordrade kontakt med Radio Romano. Genom dem fick gruppen kontakt med Marcela Kovacsova, en

kvinna i Göteborg som bildat en förening, Trojosko Drom, för att hjälpa unga romska kvinnor.

Tillsammans med Marcela valdes Sandra Kovac ut att motta stipendiet. Sandra är ensamstående mamma som studerar vid en folkhögskola i Göteborg.

## Hänt

Ingegerd inledde med att berätta om Katarina Taikons liv och gärning. Hur romerna växte upp utan bostad och skola. Katarina var 26 år när hon lärde sig skriva och läsa, och som alla vet blev hon en betydelsefull författare.

Marcela Kovacsova som var med vid högtiden i Kvarnsveden, uttryckte sitt varma tack för Sandras stipendium.

- Var dag är en sällsam gåva, säger KviSk-veteranen Ingegerd, vars 85-årsdag firades som avslutning på hela högtiden!

Elisabeth Enger

## Inspireras och gör din röst hörd inför framtiden

Vi utmanar framtiden! Eller har vi gjort vårt?

Det är temat för Framtidskonferensen den 17 oktober i Stockholm, en konferens för alla medlemmar. Inbjudan går ut till samtliga före sommaren.

Under våren har många av oss i Kvinnor i Svenska kyrkan samlats till rådslag i stiftsgrupper och nätverk, och vi har individuellt besvarat en enkät som skickats ut till alla medlemmar.

Nu ska dessa svar analyseras professionellt och resultatet kommer att visa på vilken eller vilka frågor som anses viktiga bland medlemmarna och hur föreningens arbete bör bedrivas framöver.

### Avstamp för diskussion

- Något beslut om vilken väg föreningen ska välja ska inte fattas på konferensen, den blir snarare ett avstamp för diskussionen. Därför är det viktigt att så många medlemmar som möjligt kommer, säger nya ordföranden Gunilla Åkesson.

- Förutom de röster som kommit fram i förarbetet är detta ett bra tillfälle att få diskutera med andra och ta del av synpunkter från inbjudna gäster. Dessa kan på olika sätt se på föreningen och dess

roll i relation till sina olika funktioner i kyrkan och samhället.

Medverkande är bland andra ärkebiskop Antje Jackelén, Kvinnolobbyns förra ordförande Gertrud Åström, Amanda Carlshamre från Svenska kyrkans unga och Kajsa Wejryd, tidigare KviSk-ordförande.

## På gång

Konferensen föregås den 16 oktober av sedvanligt Höstglöd för ordförande eller kontaktpersoner i stift. Dagen efter, den 17, möts vi så många som möjligt till Framtidskonferens i Citykonditoriets lokaler på Adolf Fredriks kyrkogata 1 i Stockholm! Mer detaljer i kommande inbjudan.

Bulle Davidsson, KviSks styrelse

### Vill du bli KviSkare?

Gamla och nya medlemmar hälsar vi varmt välkomna!

Sätt in 100 kr på bankgiro 422-3699. Glöm inte ange namn, adress samt eventuell e-postadress, och födelseår.

